

Budapest évtizedeken keresztül a «Tilos» táblák városa volt. A szó úgy villogott, társadalmunk felett, mint végrehajtója, a hírhedt csendőrszorongó. Az egész elmúlt és szegyenletes halálba süllyedt rendszer jellegzetes megnyilatkozása volt ez a «tilos» szó. *A múlté, amely nem támad fel többé.*

Annál különösebb, hogy ma, a demokrácia idején — amely bár nem a szabadosság, de a szabadság uralma — még mindig lépten-nyomon kísért a rossz emlékü jelző. Megannyi tábláról vigyorog arcunkba a város különböző pontjain, úton-útfélen. Színesen, rikoltón kacsint a szemünk közé, mintha gúnyos-fenyegetőn azt mondaná:

— Hohó, én még itt vagyok. Velem nem lehet olyan könnyen elbánni.

A táblák birodalma

Kávéházi ruhatár falán találkozunk az elsővel. «E helyiségben mindennemű árusítás és kéregetés tilos» — hirdette mordul a fehérbetűs tábla s nemsokkal később ugyanitt tanuja lehettünk annak, hogyan távolított el a szmokingos főpincér goromba szavak kíséretében egy kopott, hadi-özvegy gyufaárus asszonyt. «Az udvarban gyermekeknek játszani tilos» — olvastuk az egyik budai bérház lépcsőházában, hogy a parkokban és köztereken felállított gyermek-rendszabályozó táblákról ne is beszéljünk.

Egy belvárosi üzlet ajtaján láttuk a következő táblát: «császári és udvari szállító». Ez aztán gyönyörű. 1947-ben! Hát az a gyógyszerár, amely még ma is az egyik Habsburg-főherceg nevével hivatkozik és a sok tarkán felbukkanó koronás címer, melynek koronáját papirossal ragasztották le ijedten siető kezek. *De a papír alatt vígan fényeskedik a billent korona, mintha csak arra várna, mikor következik el az az idő, amikor a nemrégén még reszkető kezek biztos fogással tépik le róla vánnyadt takaróját.* Az embernek önkéntelenül az a gondolata támad a leragasztott címercsodák előtt, hogy a ragasztott papirossból sötét

fenyegetés árad feléje, láthatatlan betűkkel hirdetve: «Feltámadunk».

Cselédek és hordárok

Utoljára hagytuk a legmegdöbbentőbb irományt, a cselédek és hordárok tiltó tábláját. Rengeteg bérházban felfedezhetjük a szigorú rovást: «Cselédeknek és hordároknak a főlépcsőn járni tilos». Legalább 30 ilyen budapesti bérházat ismerünk közvetlen közelről. S ha már eltávolítani senki sem akarja e táblákat, legalább fogadjanak el illetékesek egy jótanácsot: függesszék hozzá a szöveghez utólagosan a «volt» szócskát. «Cselédeknek és hordároknak a főlépcsőn járni tilos volt». Mennyivel jobban hangzanék így. *Volt.* Igen, akkor, abban a másik világban. Hadd hirdesse örök emlékeztetőül, hogy olyan idő is volt Magyarországon, amikor a cseléd és a hordár nem számított embernek, talán csak afféle átmenetnek az öslény és az ember között, akinek a számára külön «hátsó lépcsőt» építettek.

Döbbenet állunk meg a rossz emlékü mult ittfelejtett maradványai előtt és csodálkozva kérdezzük: *két esztendő alatt senkinek sem jutott eszébe, hogy levétesse ezeket a táblákat?*

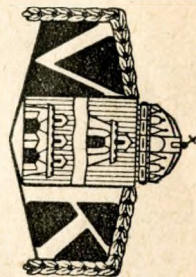
A házmegbizott cselekszik

Beszéltünk a XIV. kerület egyik házmegbizottjával, aki a táblákra vonatkozólag a következőket mondotta:

— Nekünk házmegbizottoknak már régen feltűntek ezek a szemet- és ízléstrontó táblák. Néhányan ki is adtuk — jogosan vagy jogtalanul — az utasítást a levételükre. Mi magunk természetesen nem vállalkozhattunk személyesen a táblák leszerelésére és így azok nem mindenütt kerültek le a falról. A Házmegbizottak Testülete azonban egyöntetű rendelkezést ad ki erre vonatkozóan, úgyhogy rövidesen egyetlen házban sem lesz ilyen vagy ehhez hasonló fürmedvény.

A felvilágosítás némiképp megnyugtató. Jobb későn, mint soha. S az idő már jócskán megérett rá.

Turi András

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek			
Szerző:	Turi András		
Cím:	Tilos, Tilos, Tilos		
Forrás:	Képes Újs.		
(Hely)	1947. január	(Idő)	(Köt. v. fiz.)
			(Oldal)
Helyszám	Idr	Személy	Idr
	41947n		659.1

Székelyfővárosi házi nyomda 1926 — 8991